

Drapieżca, który stał się ofiarą, czyli po co w Trójmieście mówić o ochronie rekinów

Na dźwięk wyrazu 'rekin' pierwsze skojarzenie większości z nas to krew, strach i groźna muzyka. Tymczasem taki obraz rekinów jest co najmniej błędny. Prawdopodobieństwo ugryzienia człowieka przez to zwierzę jest równie wysokie, jak porażenia piorunem. Jaka jest więc prawda o rekinach? Przyczyniają się do utrzymania prawidłowej równowagi biologicznej mórz, regulując liczebność populacji zwierząt. Są to ryby o ciekawym behawiorze. Zazwyczaj wolno osiągają dojrzałość płciową, długo żyją, a ich potomstwo jest nieliczne. Np. okres ciąży kolenia pospolitego, który żyje w zachodniej części Bałtyku, trwa aż 2 lata, a samice nie rozmnażają się dopóki nie ukończą 35 lat. Rekinie olbrzymy – długoszar i rekin wielorybi odżywiają się... planktonem.

Dziś wiemy, że tym drapieżnikom, które przetrwały w morzu ponad 400 milionów lat grozi niebezpieczeństwo. **Każdej minuty, w wyniku działalności człowieka ginie około 180 rekinów.** W jaki sposób udaje się pomieścić dużą ilość płetw na kutrach? Stosując 'finning' – nielegalną praktykę polegającą na odcinaniu rekinom płetwy na pokładzie łodzi i wrzucaniu okaleczonego, ale żywego zwierzęcia z powrotem do wody. Płetwy są cenniejsze od reszty ciała, oszczędza się więc miejsce w ładowni na bardziej wartościowe zdobycze. Ryby skazywane są w ten sposób na nieuchronną i pełną cierpienia śmierć. Po co to wszystko? Już od czasów chińskiej dynastii Qing płetwy rekina stanowiły stały element na cesarskim stole. Danie to jest uznawane za symbol prestiżu społecznego. W miarę upływu czasu, zupa z płetwy rekina pojawiła się także w Europie i zyskała opinię cenionego przysmaku.

Można by pomyśleć, że Polska niewiele ma do powiedzenia w tej sprawie, jako państwo, w którego wodach te drapieżniki nie występują i nie są poławiane. Jednak rekiny nie znają się na geografii, a każdy biolog wie, że ochrona gatunków nie kończy się na granicach państw. Przełowienie tych zwierząt stwarza ryzyko zachwiania równowagi w ekosystemach morskich. Odpowiedzialność za sytuację ponoszą więc wszyscy mieszkańcy Ziemi. Wszak mięso z płetwy rekina kupić można dziś w prawie każdym dyskoncie i hipermarkecie.

Co więcej, nie jest prawdą, że w Bałtyku nie spotkamy rekinów. W zachodniej części naszego morza zaobserwowano występowanie ponad 30 gatunków ryb chrzęstnoszkieletowych. W okolicach Cieśnin Duńskich, akwenu Kattegat czy Skagerrak pojawia się np. kolen pospolity czy żarłacz śledziowy.

Harmonogram Tygodnia Rekina

Weekendy (19-20 oraz 26-27 listopada)

Godziny 12⁰⁰ – 17⁰⁰

LABORATORIUM BIOLOGICZNE, przepełnione eksperymentami, zadaniami i preparatami do badań:

- Dlaczego rekin nie tonie? Sprawdź sam!
- Czy to chłopak czy dziewczyna? Oznacz płeć rekina!
- Mikroskopy – zobacz preparaty takie jak: zęby rekinów (współczesne i skamieniałe), ich jaja oraz skórę szorstką jak papier ścierny.
- Zaprojektuj rekina – szczęki, zęby, płetwy, kształt głowy... wiele cech sprawia, że rekiny przystosowały się do swego trybu życia. Spośród rekinich atrybutów zaprojektuj własnego zwierzaka i dowiedz się jakie super moce mógłby posiadać
- Oda do rekina – Jesteś humanistą? Wyraż to poprzez poezję poświęconą rekinom
- Ile rekinów ginie w ciągu minuty? Czy potrafiłbyś je wszystkie policzyć?
- Śledzimy rekiny pływające w oceanie. W czasie rzeczywistym!

SALA KINOWA, jako przestrzeń relaksacyjno-edukacyjna

Odpręż się przy prezentacji multimedialnej, wybierając swojego idola spośród najdziwniejszych ryb chrzęstnoszkieletowych i oddaj na niego swój. O 12³⁰, 15⁰⁰ oraz 16⁰⁰ odbędą się tu quizy, w których będzie można wygrać drobne upominki.

W ostatnim dniu Tygodnia Rekina (27.11), weź udział w rodzinnym konkursie wiedzy o rybach chrzęstnoszkieletowych z nagrodami dla najlepszych.

WIZYTY U ŻARŁACZY, odwiedź przestrzeń, która na co dzień jest niedostępna dla oczu turystów. Poznaj żarłacze rafowe czarnopłetwe.

POKAZOWE KARMIENIE. Cudownie patrzy się na zwierzęta mieszkające w Akwarium Gdyńskim. Ale pora karmienia – to jest spektakl!

GALERIA AKWARIUM, jako przestrzeń twórcza

Chcesz pomóc w tworzeniu Przestrzeni Twórczej? Przynieś do Akwarium puste butelki plastikowe, rolki po papierze toaletowym, papierowe opakowania po jajkach! Wspólnie wykonamy zabawki z materiałów codziennego użytku.

ZADANIA DLA RODZIN Z DZIEĆMI

Fajnie popatrzeć na ryby, ale może chciałbyś dowiedzieć się więcej? Poszukaj w przestrzeni Akwarium Gdyńskiego odpowiedzi na zagadki z rekiniego quizu. Upominki czekają!

SALA PRZEDSZKOLNA, warsztaty ruchowo-teatralne „Atak rekina” (Godz. 14⁰⁰)

Dzieci nauczą się sekwencji ruchów naśladowujących rekina, który bada potencjalną ofiarę a następnie podejmuje (lub nie) próbę ataku.
Uczestnicy warsztatów będą następnie prezentować swoim rodzicom krótki rekini *spektakl*.

Dni powszednie (21 – 25 listopada)

WIZYTY U ŻARŁACZY w pomieszczeniu hodowlanym

POKAZOWE KARMIENIE zwierząt na ekspozycji Akwarium

GALERIA AKWARIUM, jako przestrzeń twórcza

ZADANIA DLA RODZIN Z DZIEĆMI w przestrzeni Akwarium

KONKURS DLA SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

Konkurs na poster o ochronie rekinów przeznaczony jest dla uczniów trójmiejskich szkół podstawowych. Regulamin konkursu dostępny na www.akwarium.gdynia.pl.

Dodatkowe informacje:

Centrum Edukacji Akwarium Gdyńskiego
+48 58 732 66 20
akwarium.edukacja@mir.gdynia.pl